31172 - Yağmur sebebiyle iki namazı birleştirmek (cem etmek)

Soru

Yağmur yağdığı zaman öğle namazı ile ikindi namazını ve akşam namazı ile yatsı namazını birleştirmek câiz olur mu?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

"Âlimlerin iki görüşünden en sahih olanına göre; elbiseyi ıslatacak kadar yağan yağmur ve yatsı namazı için mescide gidip gelmekte zorluk olması sebebiyle akşam namazı ile yatsı namazını, bir ezân ve her biri için ayrı ayrı kâmet getirerek cem-i takdim olarak kılmaya (birleştirmeye) ruhsat verilmiştir.

Aynı şekilde âlimlerin iki görüşünden en sahih olanına göre; ümmetten sıkıntı ve zorluğu gidermek için şiddetli çamur halinde de akşam namazı ile yatsı namazını cem-i takdim olarak kılmak câizdir.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

[وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ ... سورة الحج من الآية: 78 ...]

"Allah, din konusunda üzerinize hiçbir zorluk yüklemedi." (Hac Sûresi: 78)

Başka bir âyet şöyle buyurmuştur:

[لاَ يُكَلِّفُ اللهُ نَفْساً إِلاَّ وُسْعَهَا... سورة البقرة من الآية: 286]

"Allah,kimseye gücünün yeteceğinden fazlasını yüklemez." (Bakara Sûresi: 286)

Ebân b. Osman -Allah ondan ve babasından râzı olsun-, beraberinde tâbiînin ileri gelenleri olduğu bir sırada akşam namazı ile yatsı namazını yağmurlu bir gecede cem etmiş, hiç kimse de ona aykırı

davranmamıştır. Dolayısıyla onun bu davranışı, icmâ olarak kabul edilmiştir.

İbn-i Kudâme de -Allah ona rahmet etsin- bunu "el-Muğnî" adlı eserinde zikretmiştir.

Şiddetli bir hastalığa yakalanan hastanın, kendisinden zorluk ve meşakkati kaldırmak için, öğle namazı ile ikindi namazını, kendisinin kolayına gelecek şekilde, ikisinden birinin vaktinde cem etmesine ruhsat verilmiştir. Aynı şekilde akşam namazı ile yatsı namazını da cem etmesine ruhsat verilmiştir." (İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komitesi Fetvâları; c: 8, s: 135)

Namazı, yağmur sebebiyle mescidde mi, yoksa evde mi cem edebiliriz? Diye sorulacak olursa, buna şöyle cevap verilir:

"Bu konuda meşrû olan; mescid ehlinin (cemaatin), iki namazı cem etme gerekçesi buldukları zaman cemaat sevabını kazanmak ve insanlara merhametli davranmak için namazı mescidde cem ederek kılmalarıdır. Çünkü sahih hadisler, bu şekilde gelmiştir.

Yukarıda zikredilen özür sebebiyle iki namazı, (mescidde değil de) evde cem etmeye gelince, temiz İslâm şeriatında gelmediği ve iki namazı cem etmeye sebep teşkil eden herhangi bir özür olmadığı için bu davranış câiz değildir." (İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komitesi Fetvâları; c: 8, s: 134)